

Durmuş Hocaoğlu

Eğitim ve Kalkınma Tek Başına Çâre Değil Felâket Getirir

Yeniçağ, “Analiz”., 16 Nisan 2006, Pazar., s.07
“Analiz” Sıra No: 382; 2006-044; Nisan-07

YENİÇAĞ

Bir önceki yazımızda, apaçık bir kalkışma, bir ayaklanma, bir isyan provasından başka bir şey olmayan ve Şemdinli ile başlayıp Diyarbakır ile zirveye çıktuktan sonra ‘şimdilik’ ve tabiatıyla muvakkaten atlatılmış gözükken kanlı hâdiselere konulan teşhislere temas ederken, bunları “terör” olarak nitelendirmenin ve asıl sebep olarak da “Bölge”nin geri kalmışlığını öne sürmenin yanlışlığından söz etmiştik. Vâkıa ortada bir terör var ve bir de geri kalmışlık; bunlar birer mücerret iddia, birer fantazi değil, birer vâkıa, birer olgu; ammâ, asıl mes’ele bunlar değil. Kısaca hâtırlayacak olursak, “terör”ün bu gibi hâdiselerde aslı gaye değil, aslı gayeye vâsıl olmak için bir vasıttan başkası olmadığına altını çizmiştik.

İkincisine gelince: Evet, iktisâden geri kalmışlığın sâdece ve yalnız bugün ve bizim memleketimizde değil, bütün tarih boyunca ve her ülkede, az ya da çok, hattâ bâzı hallerde yıkıcı denebilecek kadar yüksek nisbetlerde çalkantılara dahi sebebiyet verebildiği bilinmeyen bir husus değildir; fakat mes’elenin sâdece belirli bir bölgenin iktisâden kalkın(dırıl)ması ve ilâveten, eğitimin yaygınlaştırılması ile halledilebileceğini ileri sürmek, her şeyi bu ikisine bağlayıp daha ilerilere uzanmamak, daha derinlere inmemek, ya başka bir ard niyetin, ya da bu işlerden hiçbirşeyler anlaşılmadığının ifâdesidir. Hele bir de mes’ele “pozitif ayrımcılık” talebinde bulunmaya, yâni, tâbir-i âmiyânesi ile “bize para verin, siz kazanın bize yedirin” noktasına getirilmekte ise, bunun adı ya iyiden iyiye saflıktır ya da gizli bir şantaj. Hadi kötüye yormayalım ve saflık diyelim; diyelim fakat, *güven ortamı kurularak bölgeye pozitif ayrımcılık yapıp özel yatırım teşvikleri uygulanacak olursa, yatırımcıların kendiliğinden geleceğini ve bunun da terörün kaynaklarını kurutacağını* ileri süren Doğu ve Güneydoğu Sanayici ve İşadamları Federasyonu Başkanı Şehmuz Akbaş’ın, “*Bu çocukları kullanmak çok kolay. İş yok, her isteyen peşine takılıyorlar. Sorunun 20 yıllık geçmişi var. 20 yıl önce doğan çocuklar dükkânları taşıladı. Bu çocuklara iş, aş sağlarsak, cam kırmak, taş atmak yerine üretim yaparlar. İş sahibi olmazlarsa, yarın silah çekerler. Paranın olduğu yerde silah olmaz. Para yoksa silah konuşur./.../Burada işsiz kalan insanlar, büyük şehirlere gidecek, hırsızlık yapacak.*” şeklindeki beyânatını da dikkate alalım.

Niçin? Evet, iktisâdî sıkıntı çok şeylere sebebiyet verebilir, âmennâ; lâkin niçin, Türkiye’nin sâdece belirli bir bölgesinde, belirli bir etnik kökenden gelen genç insanlar iş sâhibi olmazlarsa silâha sarılırlar, niçin sâdece onlar paraları yoksa silâhları konuştururlar, niçin sâdece onlar işsiz kalınca büyük şehirlere giderek hırsızlık yaparlar?

Niçin?

Bana kalırsa, Sayın Akbaş yanlış, yanlış olduğu kadar ayıp ve bir o kadar da tehlikeli şeyler söylüyor. Yanlış, çünkü, “Bölge”nin mes’eleri sâdece işsizlikten kaynaklanıyor olsa idi, aynı derecede işsiz kalan her bölgenin de aynı hâdiseleri yaratması gerekirdi; hâlbuki en az Şemdinli, Şırnak veya Diyarbakır kadar işsizlikten kıvranan diğer bölgelerde böyle şeyler vuku’ bulmuyor — siz hiç Trabzon veya Erzurum, ya da Bayburt’ta böyle şeyler işittiniz mi? — ve yine meselâ, elindeki kapı gibi diplomasıyla işsiz dolaşan onbinlerce gencin hiçbirisi de gidip dükkân yağmalamıyor. Ayıp tarafı da bu noktada ortaya çıkıyor; bu beyanları doğru

kabûl ettiğimizde, “Bölge” insanının potansiyel olarak, fitratan veya aldıkları terbiyeden dolayı, diğerlerine göre daha bir suça mütemâyil, bir nevi’ “mazanne-i sû erbâbı” veya öyle birşey olduğuna hükmedilmesi de kaçınılmaz olmaktadır; söylenmek istenen şu mu yoksa: Bu insanları besleyiniz, yoksa... Böyle bir şeye ihtimâl vermek istemem; o zaman ayıp, çünkü bu ülkenin insanlarına, hilâf-ı hakikat ağır bir bühtanda bulunmak demektir bu sözler; yok eğer doğru bir tesbîtin farklı bir dil ile ifâdesi, bir tür ifşâ ise, o vakit de, bu gibi insanlarla bir arada yaşamının, aynı toprağı, aynı suyu paylaşmanın, aynı havayı teneffüs etmenin değmeyeceğini düşünenlerin sayısı hayli artacaktır.

Kezâ yine yanlış, çünkü hâdise muntikasının birçok yerinde hiç de az para yok ve meselâ görgüsüz mahallî derebeylerinin düğünlerinde yerlere saçtıkları Dolarlar ile her hâlde birçok işyerinin açılacağı bilinirken sâdece “Devlet versin” mantığı da ucuz bir fikir ve yine bir o kadar da ucuz bir kurnazlık. Bir ülkenin bir tarafı, ne kadar süre ile diğer tarafını, aman isyan etmesinler, aman terör yapıp kan dökmesinler için beslemeye devam edecek diye hiç düşünen olmuyor mu; yoksa, acaba kasten, besleyenlerin beslenenlere hitâben, bir gün “ip inceldiği yerden kopsun” demesi mi arzulanıyor?

Biz yine de bu beyanlarda sû-i niyet aramayalım; ama hüsn-ü niyet yanlışlıkları ortadan kaldırmaz ve tek bir cümle ile de özü özeti şudur: Eğitim ve yatırım; evet, ama, başka ve daha mühim hususlara gözler kapatılıp da sâdece bu ikisine odaklanılırsa, buradan, yıkıcı ayrışma taleplerinin azalması yerine daha da arttırılmasını besleyecek ve belki de geri dönülemez bir sürece sokacak bir Bumerang etkisi husûle gelecektir.

